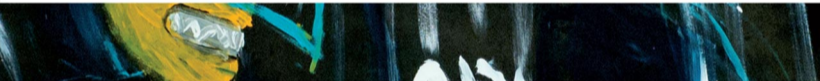

1981 | 2011

30 rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce

Europejskie Centrum Solidarności
Grudzień 2011

■
10 grudnia 2011, sobota, godz. 12.00
Długi Targ, Gdańsk
13/12. Codziennosc stanu wojennego
Wernisaż wystawy

1981 | 2011

30 rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce

■
10 grudnia 2011, sobota, godz. 18.00
Centrum św. Jana, ul. Świętojańska 50, Gdańsk
Szukamy stajenki
Kolędy i pastorałki Jacka Kaczmarskiego

■
11 grudnia 2011, niedziela, godz. 19.00
Rock Cafe, ul. Tkacka 7/8, Gdańsk
Zadzwoncie po milicje!
Gdańska premiera najnowszej płyty Big Cyc

■
12 grudnia 2011, poniedziałek, godz. 18.00
Ratusz Głównego Miasta, ul. Długa 46/47, Gdańsk
Wojna ze społeczeństwem
Debata

13 grudnia 2011, wtorek, godz. 18.00
Kościół Ojców Redemptorystów, ul. Portowa 2, Gdynia
Msza święta w intencji ofiar stanu wojennego
Rekonstrukcja historyczna

16 grudnia 2011, piątek, godz. 10.00
Pomnik Poległych Stoczniowców, plac Solidarności, Gdańsk
Złożenie wieńców i kwiatów przez pracowników
Stoczni Gdańsk

16 grudnia 2011, piątek, godz. 17.00
Kościół św. Brygidy, ul. Profesorska 17, Gdańsk
Uroczysta msza święta
Przemarsz pod pomnik Poległych Stoczniowców
Apel Poległych | Modlitwa | Składanie wieńców i wiązanek kwiatów

Zdjęcie autorstwa Chrisa Niedenthala i uzbrojony oddział milicji w interpretacji 14-letniej Ady.
fot. Rafał Nitychoruk | Zbiory ECS

1981 | 2011

Uzbrojony oddział milicji ze zdjęcia autorstwa Chrisa Niedenthala
w interpretacji 14-letniej Ady,
fot. Rafał Nitychoruk | Zbiory ECS

13/12. Codziennosc stanu wojennego

Wystawa

Gdańsk

Długi Targ, 10–19 grudnia 2011

Kościeryzna

Rynek, 22 grudnia 2011 – 3 stycznia 2012

1102 | 1861

Europejskie Centrum Solidarności
oraz
Gdańska Fundacja Dobroczynności

zapraszają

13/12. Codziennosc stanu wojennego
Wernisaż wystawy

Gość specjalny
Chris Niedenthal

Wernisażowi towarzyszyć będą
kwesta na rzecz Domu Pomocy Społecznej „Kaszub” w Stawiskach
oraz
działania performatywne

10 grudnia 2011, sobota, godz. 12.00, Długi Targ, Gdańsk

Opowieść o bolesnej przeszłości spotka się na tej wystawie z wrażliwością młodych artystów. Fotografie Chrisa Niedenthala – wybitnego fotografa, laureata nagrody World Press Photo (1986), odznaczonego w 2009 roku medalem Gloria Artis za zasługi na rzecz popularyzacji polskiej kultury – obrazujące codzienność stanu wojennego, na współczesny język graffiti wyobrażeni przełożyli młodzi ludzie z Gdańska i okolic. Archiwalne zdjęcia pochodzą z albumu „13/12. Polska stanu wojennego”, natomiast prace plastyczne dwudziestu młodych ludzi to pokłosie cyklicznego projektu edukacyjno-artystycznego Młodzi Solidarni, który odbył się we wrześniu 2011. Wystawie towarzyszy zbiórka pieniędzy na rzecz pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej „Kaszub” w Stawiskach. Spisane przez wolontariuszy świadectwa, nawiązujące do ich wspomnień z okresu stanu wojennego, stały się istotnym elementem ekspozycji.

Europejskie Centrum Solidarności
Marszałek Województwa Pomorskiego
Prezydent Miasta Gdańska
zapraszają

Szukamy stajenki

Kolędy i pastorałki Jacka Kaczmarskiego

Krzysztof Gosztyła | Kasia Kowalska | Mariusz Lubomski | Halina Mlynkova |
Orkiestra Kameralna Progress | Bartosz Porczyk | Janusz Radek | Mietek Szcześniak |
Michał Urbaniak | Mika Urbaniak | Jacek Wójcicki | Lesław Żurek
oraz Jerzy Kiszkiś | Halina Stojewska | Halina Winiarska

Transmisja: Radio Gdańsk | Retransmisja: TVP 1, 12 grudnia 2011, poniedziałek, godz. 22.10

10 grudnia 2011, sobota, godz. 18.00, Centrum św. Jana, ul. Świętojańska 50, Gdańsk

Tamten grudzień, wszystkie poprzednie grudnie i każdy z następnymi łączą jedno – Polacy śpiewają kolędy. Tego wieczoru kolędy i pastorałki najsympatyczniejszego barda Solidarności Jacka Kaczmarskiego, pełne wołania o pojednanie i poszukiwań wartości, poprowadzą nas przez wspomnienia świadków tamtych wydarzeń, archiwalne zdjęcia i zakamarki własnej pamięci aż po refleksję, co zrobiliśmy z naszą wolnością. – Uważam, że stan wojenny trwa – dla każdego – przez całe życie, od narodzin do śmierci – mówi Jacek Kaczmarski w wywiadzie dla „Gazety Wyborczej”, w listopadzie 1992 roku. – Zawsze istnieją nowe wyzwania, zawsze jest konieczność wyboru: pomiędzy aktywnością i biernością, buntem i posłuszeństwem, myśleniem i jedzeniem.

Utworthy zaaranżował Dariusz Łapiński, syn Zbigniewa Łapińskiego, przyjaciela i współtwórcy więksości płyt Jacka Kaczmarskiego.

Partnerzy

Patroni medialni

Producent wykonawczy koncertu

Narodowe Centrum Kultury
Strefa Kultury
oraz
Europejskie Centrum Solidarności
Miasto Gdańsk
Rock Revolution

Zadzwońcie po milicję!

Najnowsza płyta

Big Cyc

Gdańska premiera: 11 grudnia 2011,
niedziela, godz. 19, Rock Cafe

Oficjalna premiera: 13 grudnia 2011
W sprzedaży: od 2 grudnia 2011

„Zadzwońcie po milicję!” to kolekcja hitów undergroundu rockowego z czasów stanu wojennego. Utwory – nagrane na nowo przez Big Cyc – pochodzą z repertuaru Miki Mousoleum, Karcer, Brzytwa Ojca, Cela nr 3 czy Współczynnik Inteligencji. Przygotowując materiał muzyczny, wykorzystano okrzyki z demonstracji, nasłuch rozmów milicyjnych i komunikaty radiowe z tamtego czasu, pochodzące z archiwów Instytutu Pamięci Narodowej. W towarzyszącej płycie książeczce znaleźć można archiwalne plakaty, ulotki, druki, a także fotografie z czasów stanu wojennego, pochodzące ze zbiorów Europejskiego Centrum Solidarności, m.in. czółgi pod Stocznią Gdańską, czy przygotowujące się do ataku oddziały ZOMO. Krzysztof Skiba popętnił „Słowniczek Stanu Wojennego”, w którym wyjaśnia najważniejsze pojęcia z okresu wojny polsko-jaruzelskiej.

Zadzwońcie po milicję!

To szesnasta płyta w dorobku zespołu Big Cyc
Krążek ukaże się nakładem Universal Music Poland

Europejskie Centrum Solidarności
oraz
Fundacja im. Arkadiusza Rybickiego

zapraszają

Wojna ze społeczeństwem
Debata

Głos zabiorą
Edwin Bendyk | Collegium Civitas
Krzysztof Czyżewski | Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów”
Jerzy Stępień | Uczelnia Łazarskiego

Moderator
Jacek Kołtan | Europejskie Centrum Solidarności

12 grudnia 2011, poniedziałek, godz. 18.00
Ratusz Głównego Miasta, ul. Długa 46/47, Gdańsk

Głównym tematem debaty będą współczesne formy zawieszenia praw w obawie przed wyzwoleniem jednostek i społeczeństw z ograniczeń narzucanych przez panujące reżimy polityczne. Punktem wyjścia debaty jest doświadczenie stanu wojennego w Polsce jako reakcji na uwolnienie się społeczeństwa spod autorytaryzmu władzy. Dekret o stanie wojennym określony został przez Sejm PRL jako jeden z „nadzwyczajnych środków prawnych nie przewidzianych w dotychczasowych ustawach”. Tym samym stan wojenny stał się szczególnym przykładem stanu wyjątkowego – zawieszenia porządku prawa na rzecz działania politycznego, które w nieograniczony sposób pochłania wolność społeczeństwa. Wydanie jednostek i społeczności na pastwę nowych porządków autorytarnych jest głównym motywem debaty „Wojna ze społeczeństwem”.

Przedmiotem dyskusji staną się formy stanu wyjątkowego widoczne w autorytarnych rządach Europy Wschodniej (Białoruś, Rosja), reakcje na akty terroru na świecie, globalny kryzys ekonomiczny i związane z nim napięcia społeczne, a także fala rewolucji arabskich w Afryce Północnej. To właśnie te wydarzenia inspirują do postawienia pytania o granice interwencji państwa w życie jednostek i społeczności, a także nowe formy stanów wyjątkowych na świecie.

Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ Solidarność
Miasto Gdańsk
oraz
Europejskie Centrum Solidarności

13 grudnia 2011, wtorek, godz. 18.00

Kościół Ojców Redemptorystów, ul. Portowa 2, Gdynia
Msza święta w intencji ofiar stanu wojennego
Rekonstrukcja historyczna

16 grudnia 2011, piątek, godz. 10.00

Pomnik Poległych Stoczniovców, plac Solidarności, Gdańsk
Złożenie wieńców i kwiatów przez pracowników Stoczni Gdańsk

16 grudnia 2011, piątek, godz. 17.00

Kościół św. Brygidy, ul. Profesorska 17, Gdańsk
Uroczysta msza święta
Przemarsz pod pomnik Poległych Stoczniovców
Apel Poległych
Modlitwa
Składanie wieńców i wiązanek kwiatów

fol. Janusz Białanda-Rydzewski | Zbiory ECS

1981 | 2011

„16 grudnia br. (w środę) o godzinie 17 przy pomniku Poległych Stoczniovców w Gdańsku odbędzie się uroczyste poświęcenie placu Solidarności. Nastąpi ono po dźwięku syren fabrycznych i kościelnych dzwonów oraz odtworzeniu hejnału »Lacrimosa« Pendereckiego. Uroczystość zakończy msza polowa w intencji naszej ojczyzny” – zapowiadał „Dziennik Bałtycki” w wydaniu weekendowym z 11 grudnia 1981 roku. Dwa dni później uchwałą Rady Państwa wprowadzono na terenie całej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stan wojenny. Mimo zakazu zgromadzeń, 16 grudnia na placu Solidarności zjawili się gdańszczanie z kwiatami i zniczami, aby wspominać ofiary Grudnia '70. Milicja wkroczyła do akcji. Migawka aparatu uchwyciła moment, gdy jeden z demonstrantów – spowity w oparach dymów i gazów – odrzuca granat w stronę zomowców. Tego dnia postrzał w głowę odebrał życie 20-letniemu Antoniemu „Tolkowi” Browarczykowi, jednej z pierwszych i najmłodszej ofierze stanu wojennego.

Europejskie Centrum Solidarności

www.ecs.gda.pl

www.facebook.com/solidaritycentre

1981 | 2011

30 rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce